

Saila Tuomala

**TUNNUSTUKSEN
OIKEELLISUUDEN
JA VAPAAEHTOISUUDEN
VARMISTAMINEN
TUNNUSTAMIS-
OIKEUDENKÄYNNISSÄ**

Saila Tuomala

Tunnustuksen oikeellisuuden ja vapaaehtoisuuden varmistaminen tunnustamisoikeudenkäynnissä (A 350)

Suomessa otettiin syyteneuvottelu käyttöön vuonna 2015. Syyteneuvottelu tarkoittaa menettelyä, jossa rikoksesta epäilty ja syyttäjä neuvottelevat siitä, haluaako rikoksesta epäilty tunnustaa rikoksensa, jos syyttäjä sitoutuu tunnustuksen vastapainoksi vaatimaan rangaistusta lievennetyn rangaistusasteikon mukaisesti tai tekemään joltakin osin toimenpiteistäluopumispäätöksen. Jos neuvotteluissa päästään yhteisymmärrykseen, asiassa laaditaan tuomioesitys. Oikeudenkäyntiä, jossa tuomioesitys käsitellään, kutsutaan tunnustamis-oikeudenkäynniksi.

Tunnustamisoikeudenkäynnissä tuomioistuimen keskeisin tehtävä on arvioida, onko vastaajan antama tunnustus oikea ja vapaaehtoinen. Tuomioesityksen mukainen tuomio voidaan antaa, jos tunnustuksen oikeellisuudesta ja vapaaehtoisuudesta ei jää varteenotettavaa epäilyä ottaen huomioon myös asiaa koskeva esitutkinta-aineisto. Tuomioistuimelle on tällä tavoin asetettu suuri vastuu tunnustuksen oikeellisuudesta ja vapaaehtoisuudesta ja sitä kautta oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumisesta. Tunnustamis-oikeudenkäynnit ovat kuitenkin menettelyinä suppeita, ja näytön esittäminen niissä on vähäistä – tuomioistuimilla on käytännössä melko rajalliset keinot tunnustuksen oikeellisuuden ja vapaaehtoisuuden varmistamiseen.

Tutkimuksessa tarkastellaan, mihin asioihin tuomioistuimen on tunnustamisoikeudenkäynnissä kiinnitettävä huomiota arvioidessaan, jääkö tunnustuksen oikeellisuudesta ja vapaaehtoisuudesta varteenotettavaa epäilyä. Lisäksi tutkimuksessa arvioidaan syyttäjän ja avustajan roolia tunnustuksen oikeellisuuden ja vapaaehtoisuuden varmistamisessa. Mitä monimutkaisempaa kokonaisuutta vastaaja on tunnustamassa – ja mitä parempaa ”palkintoa” vastaan –, sitä enemmän korostuvat viranomaisten velvollisuudet huolehtia tunnustuksen oikeellisuudesta ja vapaaehtoisuudesta.

Kysymystä käsitellään paitsi oikeudellisesta näkökulmasta myös vääriä tunnustuksia koskevan oikeuspsykologisen aineiston avulla. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on palvella tunnustamis-oikeudenkäynneissä työskentelevien ammattilaisten tarpeita. Tutkimus tarjoaa kokonaiskuvan suomalaisesta syyteneuvottelumenettelystä, keskittyen erityisesti tunnustuksen oikeellisuuden ja vapaaehtoisuuden varmistamiseen liittyviin käytännön ongelmiin.

Väitös Helsingin yliopistossa pe 1.9.2023

XII + 322 sivua.

ISBN 978-951-855-699-5

Hinta 125 € / 87,50 €

KIRJATILAUKSET**WWW.LAKIMIESYHDISTYS.FI > KIRJAMYynti****TOIMISTO@LAKIMIESYHDISTYS.FI**